

sig nærmere Oplysninger. Det er et faktisk Spørgsmaal, som Enhver maa bevare efter sin Erfaring; jeg troer, at ad Ralsonnementsveien kan man ikke komme til nogen Afgjærelse. Der foreligger jo to Forslag, som alt saa sætte ethvert af de ærede Medlemmer istand til i saa Henseende at vælge efter sin Erfaring.

Tang: Jeg maa stemme med Udvalgets Majoritet med Hensyn til dets Forslag ved § 9 angaaende Indværlingen til Landvæsenscommissionen og mener, at det ogsaa kan skee ved Bekjendtgjørelse i Aviserne og ved Kirkestævne. Jeg er nemlig bekjendt med Forhold, hvor det i en meget betydelig Grad har fordyret en Landvæsenscommissionens Forretning, at alle Indkaldelser skulde skee ved Stævningmænd, og paa andre Steder har det været saa dyrt, at det har affrættet Folk fra at søge Landvæsenscommission paa Grund alene af Stævningsomkostningerne. Jeg kjender et Exempel, hvor der skulde indkaldes 13 Sognes Beboere, saa at sige hver Lodseier i hvert Sogn, eller omtrent en 1300 Personer, hvorved Udgiften løb op til flere hundrede Rigsdaler for Indkaldelsen, medens selve Landvæsenscommissionen, der endte sin Forretning i een Dag, foruden een Dag til Hjemreisen og een Dag til Tilbagereisen, kostede med Befordringsomkostninger kun c. 50 Rd. Dette var vel et ganske særgeet Tilfælde; men jeg veed ogsaa Exempler paa andre Steder, hvor Forretningen er bleven fordyret, vel ikke saameget, men dog i en meget betydelig Grad, og jeg anseer det for ganske sikkert, at naar en Bekjendtgjørelse skeer ad den anden antydede Veie, maa den kunne komme til Enhvers Kundskab. En saadan Sag gaaer sædvanligt i Communen fra Mund til Mund, og om endogsaa de Vedkommende ikke have været tilstede ved Kirkestævne, ville de dog ad Nytte's Veie være blevene tilstrækkeligt underrettede om hvad der skal foretages.

Drejer: Ja, da jeg virkelig anseer dette Spørgsmaal for at være temmelig vigtigt, saa skal jeg dog tillade mig endnu at yttre et Par Ord. Alene i de Udtryk, der ere brugte baade af den ærede Ordfører og af den ærede 1ste Landstingsmand for 8de Kreds (Tang), at Vedkommende dog i alt Fald „ad Nytte's Veie“ vil erholde Kundskab om, at de skulle møde ved en Landvæsenscommissionens forretning, ligger der, synes mig, just Noget, der maa bestyrke den Mening, at Indkaldelsesmaaden slet ikke bør benyttes; thi det er dog vist noget Mislykt at bygge paa, at Nytte's skal bringe den, for hvem maa skee store Rettigheder staae paa Spil, Underretning om, naar og hvor de skulle give Møde, og hvad de skulle være belavede paa, for at værne om deres Rettigheder. Jeg troer virkelig, at det er en noget betænkelig Veie at staae ind paa, og jeg vil tilføie, at der gives Egne, hvor det endog er usikkert, at blot Saameget, som Nytte's om Forretningen, naaer alle Paagældende ved Bekjendtgjørelse i Aviserne, da der gives Egne, hvor maa skee end ikke eet Exemplar af en Avis holdes i et Sogn, ligesom der ogsaa, navnlig i Jylland, ofte er indtil tre Sogne samlede, hvor der ikke holdes Gudstjeneste hver Søndag, og hvor Bekjendtgjørelse til Kirkestævne saaledes, selv om der kommer Noget i Kirken, vanskeligt vil naae sin Hensigt. I ethvert Tilfælde troer jeg, at naar man ikke mener ganske at kunne opgive den omvistede Bekjendtgjørelsesmaade, burde man dog see at finde Udtryk, der nærmere betegnede de Omstændigheder, som skulde berettigge Landvæsenscommissionen til at vælge imellem de forskjellige Bekjendtgjørelsesmaader, og jeg mener, at der ikke kan være Tvivl om, at blot simpeltthen at sige, at Commissionen kan „efter Omstændighederne“ vælge den ene eller den anden Bekjendtgjørelsesmaade, ikke er tilstrækkeligt.